

Handlingsplan for forebygging av mobbing, vold og trusler i Osloskolen

Elever og ansatte i Osloskolens skal oppleve et trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø. Dette er et kontinuerlig og pågående arbeid. Utdanningsetatens (UDE) handlingsplan inngår som vedlegg til byrådsaken «Forebygging av mobbing, vold og trusler i Osloskolen», og skal følge opp mål, prinsipper og føringer skissert i saken.

Rammer

Handlingsplanen skal styrke arbeidet innenfor feltet og synliggjøre innsatsen for å fremme, forebygge, håndtere og gjenopprette et trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø i skolen. Det skal være en balanse mellom nye tiltak og videreutvikling av eksisterende tiltak, for å sikre lik praksis på arbeidet som allerede gjøres på området.

Planen omfatter alle skoleslag i kommunen: Grunnskole (1.–10. trinn), videregående skole og voksenopplæringen. Spesialskoler og spesialgrupper er inkludert i skoleslagene, og derfor ikke særskilt omtalt i planen. Tiltak som berører flere skoleslag, blir differensiert til skoleslaget etter behov, men legges ikke inn som ulike tiltak i handlingsplanen.

Parallelt med utarbeidelsen av handlingsplanen har Arbeidstilsynet (AT) ført tilsyn med Osloskolen. Tilsynet resulterte i et pålegg om å gi nødvendig praktisk øvelse til ansatte i forebygging og håndtering av vold og trusler om vold. Tiltak som knytter seg til Utdanningsetatens oppfølging av pålegget er inkludert i handlingsplanen. 11.10.2022 fikk UDE tilbakemelding fra Arbeidstilsynet om at alle pålegg er oppfylt.

Avgrensning

I tråd med avgrensningene i byrådsaken, er UDEs handlingsplan avgrenset til å omhandle mobbing, vold og trusler i skolen. Tiltakene knytter seg til Utdanningsetaten som skoleeier og arbeidsgiver. Tiltakene som skisseres knytter seg både til plikter som følger av bestemmelser i arbeidsmiljøloven og opplæringsloven. Planen omfatter ikke bredere tiltak for å håndtere og forebygge vold og kriminalitet på ulike arenaer i barne- og ungdomsmiljøene i Oslo, men det er flere innsatser og arenaer som legger til rette for koordinert innsats og samarbeid, f.eks. Salto-samarbeid, områdesatsinger og samarbeid med politiet.

Det er fokus på nye tiltak med oppstart i 2022. Planen er derfor ikke uttømmende når det gjelder Osloskolens pågående arbeid på disse feltene, eller etablerte rutiner for arbeids- og læringsmiljø.

Fagmiljøer

Det er flere avdelinger og fagmiljøer i Oslo skolen som jobber med fagfeltene i handlingsplanen og som derfor har en sentral rolle i oppfølgingen av denne:

- Avd. for pedagogisk kompetanseutvikling (PKU)/ seksjon for læringsmiljø har ansvar for elevens rettigheter til et trygt og godt læringsmiljø etter opplæringsloven kap. 9 A. Seksjonen støtter skolene i det systemiske arbeidet med å fremme og forbygge trygge læringsmiljøer og veileder skolene i ivaretagelsen av aktivitetsplikten. Seksjonen jobber også med kommunal og nasjonale oppdrag og føringer for å fremme og forebygge trygge læringsmiljøer.
- Avd. for elevforvaltning og elevrettigheter (EER)/ seksjon for elevrettigheter og skoletilbud gir bl.a. veiledning til skolene om hvilke krav som gjelder for skolemiljø saker og hvordan skolene kan ivareta kravene. Seksjonen følger også opp enkeltsaker som bringes inn for Statsforvalteren.
- Avdeling for HR/ seksjon for HMS og beredskap. Seksjonen har ansvar for at etaten jobber systematisk med HMS- og beredskapsarbeid etter arbeidsmiljølovens bestemmelser. Dette innebærer å utvikle HMS-systemet sentralt, samt gi veiledning og rådgivning innenfor HMS- og beredskapsområdet.
- Avdeling for Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) skal hjelpe skoler med å legge til rette for barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging, gjennom individ- og systemrettede tiltak. PP-tjenestens rolle i handlingsplanen synliggjøres gjennom individuelle tiltak som kartlegging, utredning og oppfølging av elever når det gjelder tilretteleggingsbehov og rettigheter. Når det gjelder kompetanse- og organisasjonsutvikling er tiltakene både individ- og systemrettet, og tilbys skoler som råd, veiledning, workshops og kurs. Avd. for PPT v/ seksjon for kompetansenhetene har i arbeidet med forebygging og håndtering av mobbing, vold og trusler fått utvidede oppgaver og økt kapasitet når det gjelder opplæring av ansatte.

Medvirkning

I arbeidet med utvikling og revidering av handlingsplanen er det lagt opp til bred medvirkning. Det har vært et stort engasjement og vi har mottatt grundige og systematiske innspill i prosessen, og som har bidratt til å heve kvaliteten på tiltakene i planen. Det er gjennomført ulike workshop og to 14F-møter med arbeidstakerorganisasjonene, to møter med etatshovedverneombudet, samt møter med Elevorganisasjonen, Mobbeombudet og elev- og læringeombud, Oslo kommunalt foreldreutvalg og et utvalg rektorer. Det er også orientert om prosess og arbeid med handlingsplanen i MBU-UDE i august og september, og i et ekstraordinært MBU 19.oktober. Vi har hatt tett dialog med byrådsavdelingen, for å sikre god oppdragsforståelse og sammenheng mellom oppdatert byrådssak og UDEs reviderte handlingsplan.

Dynamisk plan

Handlingsplanen skal være et dynamisk dokument, hvor medbestemmelse står sentralt i utviklingen. Dette innebærer at det i dialog med vernetjeneste, tillitsvalgte, skoler, elever og ombud, vil kunne foretas hensiktsmessige risikovurderinger, revideringer og oppdateringer av tiltak i planen for å sikre at denne i størst mulig grad bidrar til å sikre elever og ansatte i Osloskolen et trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø. Det vil bli lagt opp et løp for evaluering og medvirkning i videre utvikling av planen, gjennom ulike arbeidsmøter og 14F-møter. I det videre arbeidet med tiltakene i handlingsplanen, vil Utdanningsetaten også legge opp til bred medvirkning fra elever, skoler, arbeidstakerorganisasjoner, hovedverneombudene og mobbeombudet- og elev- og lærlingeombudet. Hele handlingsplanen skal evalueres årlig og behandles i MBU-UDE og AMU UDE.

For å få til utvikling og kontinuerlig forbedring er det behov for gode systemer og en kultur for endring. En endringskultur kan ikke vedtas, den må utvikles sammen. Gjennom tverrfaglig samarbeid, gode medvirkningsprosesser og systematisk oppfølging av eksisterende og nye initiativer, vil vi videreutvikle en kultur for å ivareta et trygt og godt arbeids- og læringsmiljø som bidrar til forebygging av mobbing, vold og trusler.

Del 1: Mål og tiltak – ansattes arbeidsmiljø

Mål 1 – Fremme et trygt arbeidsmiljø

Skape et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon.

Nr	Tiltak	Beskrivelse	Skoleslag	Hjemmel	Ansvar/utfører	Status/ frist
1	8 nye årsverk i UDE innenfor fagområdet	<p>Hensikten er å styrke og utvikle de systematiske innsatsene mot vold og trusler, og gi ansatte i skolene økt trygghet.</p> <p>De nye stillingene styrker Utdanningsadministrasjonens kapasitet til å lage opplæringsmateriell, veilede, kurse, videreutvikle og lede opplæringen, herunder deltagelse fra UDA i øvelsesøkter ved behov. Videre støtte skolenes arbeid med risikovurderinger, forebygging og håndtering, slik at vi på en god måte oppfyller lovens krav om et trygt og godt arbeidsmiljø.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksen- opplæringen		UDE Avd. for HR	Oppstart vår 2022
2	Vurdere nytt system for rapportering av vold og trusler	<p>UDE undersøker muligheten for om EQS kvalitetssystem* er dekkende som avvikshåndteringssystem for HMS i Utdanningsetaten.</p> <p>God avvikshåndtering i denne sammenheng, handler om å avdekke hva som har skjedd og hvorfor, få avviket meldt for å få iverksatt tiltak, sikre god oppfølging av ansatte og sørge for at det ikke skjer igjen.</p> <p>*EQS = Easy Quality System brukes i flere bydeler og etater i Oslo for avvikshåndtering.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksen- opplæringen	<p>Arbeidsmiljøloven §2-3, §3-1, §4-1, §4-2 og §4-3</p> <p>Forskrift - utførelse av arbeid §23A</p> <p>Internkontrollforskriften §5</p>	UDE Avd. for HR	Des. 2022

3	Oppfølging av skolens HMS-arbeid med tilhørende rutiner og årshjul	<p>Hensikten er å sikre lik praksis og trygge skolenes systemiske HMS-arbeid, herunder nødvendig informasjonsflyt om potensielt utfordrende situasjoner.</p> <p>Et revidert sentralt- og lokalt AMU-årshjul, ble behandlet i UDE AMU oktober 2022.</p> <p>Styrking av internkontroll via årlig HMS-rapportering, herunder spørsmål tilknyttet beredskapsplaner og bruk av disse.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksen- opplæringen	Arbeids- miljøloven §3-1	UDE Avd. for HR	Høst 2022
4	En årlig fagsamling i regi av UDE for rektorer og ansatte-representanter om systemisk HMS-arbeid	<p>Hensikten er å sikre felles forståelse av hva som skal gjøres for at ansatte skal ha et trygt arbeidsmiljø.</p> <p>Dele utfordringsbildet på de ulike skolene, tydeliggjøre HMS-rutiner og etablere en kultur for å snakke om arbeidsmiljø innenfor disse områdene.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksen- opplæringen	Arbeids- miljøloven §3- 1	UDE Avd. for HR Divisjon VVF, GRS	Oppstartvår 2023
5	Utarbeide og gjennomføre workshop for skoleledere med tema forebygging og håndtering av vold og trusler	<p>Det skal tilbys differensierte kurs for ulike skoleslag med tema trygge arbeidsmiljø for ansatte.</p> <p>Hensikten er å øke skolens kompetanse på arbeidet med å forebygge og håndtere vold og trusler.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksen- opplæringen	Arbeids- miljøloven §3-1	UDE Avd. for HR	Vår 2023

Mål 2 – Forebygge vold og trusler om vold

Det skal sørges for en enkeltvis og samlet vurdering av forhold som kan innebære fare for å bli utsatt for vold og trussel om vold. Ansatte skal gis nødvendig opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner, basert på lokale risikovurderinger.

Nr	Tiltak	Beskrivelse	Skoleslag	Hjemmel	Ansvar/utfører	Status/frist
6	Videreutvikle system for å sikre nødvendig opplæring og øvelse på hver enkelt skole	<p>Trygge ansatte gjennom systematisk opplæring og øvelser, for å forebygge, håndtere og følge opp vold og trusselhendelser. Systemet for opplæring og øvelser skal bygge på lokal forankring og behov.</p> <p>Systemet er under videreutvikling i samarbeid med vernetjenesten, arbeidstakerorganisasjonene og skolene, i hvordan dette skal se ut på hver enkelt skole og i Utdanningsadministrasjonen.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksenopplæringen	<p>Arbeidsmiljøloven §4-1 og §4-3</p> <p>Forskrift - utførelse av arbeid §23A-2</p>	UDE Avd. for HR	Oppstart høst 2022
6A	<p>Opplæring i kartlegging og risikovurdering av vold og trusler om vold for ledere</p> <p>Gjennomføres for alle ledere og for AMU/MBU</p>	<p>E-læringskurs for ledere med personalansvar i Oslo skolen: Systematisk opplæring i kartlegging og risikovurdering av vold og trusler.</p> <p>E-læringen gjennomføres også i samarbeid med AMU/MBU (utvidet AMU), gjennom refleksjon og diskusjon på stoppunkter underveis. Dette tiltaket må ses i sammenheng med tiltak 7, og at BHT støtter skolene i kvalitetssikring av kartlegging og risikovurdering.</p> <p>E-læringen ble gjennomført for første gang fra våren 2022. Innholdet og gjennomføringen evalueres, som grunnlag for videreutvikling av opplæringen for alle ledere.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksenopplæringen	<p>Arbeidsmiljøloven §3-1, §4-1 og §4-3</p> <p>Forskrift - utførelse av arbeid §23A-1</p> <p>Internkontrollforskriften §5</p>	UDE Avd. for HR	Oppstart vår 2022

6B	Opplæring i forebygging av vold og trusler om vold for ansatte	<p>E-læringskurs for alle ansatte, om forebygging og håndtering av vold og trusler. Gjennomføres i mindre grupper, for refleksjon og diskusjon på stoppunkter underveis.</p> <p>E-læringen har vært anbefalt, men så langt ikke obligatorisk for Vgs og VO. Det arbeides med et forslag for disse skoleslagene.</p> <p>E-læringen ble gjennomført for første gang fra våren 2022.</p> <p>Innhold og gjennomføring av E-læringen evalueres, som grunnlag for videreutvikling av opplæringen for alle ansatte.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksen- opplæringen	Arbeids- miljøloven §3-2 og §4-3 Forskrift - utførelse av arbeid §23A-2	UDE Avd. for HR i samarb. m/ avd. for ped. komp. utvil. og avd. for PPT	Oppstart vår 2022 Vinter 2023
6C	Utvikling av praktiske øvelser for ansatte i forebygging og håndtering av vold og trusler om vold	<p>Øvelsene bygger på E-læringen, teori og lovverk, og er tilpasset skoleslag.</p> <p>Øvelsene gjennomføres to ganger per år eller hyppigere, på bakgrunn av lokalt AMUs risikovurdering. Øvelsenes innhold tilpasses vesentlige endringer i risikovurderingen, og ellers når det er nødvendig.</p> <p>Tiltaket utvikles og evalueres med medvirkning fra vernetjenesten og arbeidstakerorganisasjonene.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksen- opplæringen	Arbeids-miljø loven §4-1 og §4- 3 Forskrift - utførelse av arbeid §23A-2	UDE Avd. for HR i samarb. m/ avd. for ped. komp. utvil. og avd. for PPT	Startet med øvelser innen utg. av 2023
7	Støtte alle skolene i kartlegging og risikovurdering av vold og trusler om vold. Alle skolene skal få bistand over en treårsperiode	<p>Sikre helhetlig praksis i å forebygge mobbing, vold og trusler om vold. Gjensidig læring om feltet.</p> <p>UDEs bedriftshelsetjeneste vil høsten 2022 bistå inntil 60 skoler med risikovurderinger av vold og trusler om vold. Deretter vil alle skoler få bistand over en treårsperiode.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksen- opplæringen	Arbeids- miljøloven §4-1 og §4-3 Forskrift - utførelse av arbeid §23A-1 Intern-kontroll- forskriften §5	UDE Avd. for HR	Oppstart høst 2022

Mål 3 – Håndtere vold og trusler om vold

Alle skoler skal oppleve støtte i håndtering av volds- og trusselsituasjoner.

Nr.	Tiltak	Beskrivelse	Skoleslag	Hjemmel	Ansvar/ utfører	Status/frist
8	Videreutvikle FMT-kurs/veiledning i hvordan forebygge og håndtere atferd som utfordrer, og som i noen situasjoner kan eskalere til vold og trusler	<p>Hensikten er å styrke enkeltes skoler kompetanse og kapasitet innenfor området forebygging og håndtering av atferd som utfordrer.</p> <p>Kurstilbudet «Forebygging, mestring og trygging» (FMT) gjennomføres i tillegg til individuell veiledning i særlig vanskelige saker.</p> <p>Kurstilbudet gis på skolenivå, gruppenivå og individnivå.</p>	Grunnskole Vgs.	<p>Arbeids-miljøloven §4-1 og §4-3</p> <p>Forskrift - utførelse av arbeid §23A-2</p> <p>Opplæringsloven § 9 A-4 § 9 A-5 § 5-6</p>	UDE Avd. for HR i samarbeid med avd. for ped. komp.utv og avd. for PPT	Løpende
9	Evalueringsressursgruppe	<p>UDEs ressursgruppe er en gruppe på sentralt nivå som skal øke støtten til skolene og gjennomgå handlingsrommet til skolene og UDE, der vold og utagering er svært alvorlig og/eller en belastning over tid.</p> <p>Evalueringsressursgruppen handler om handlingsrom, rollebeskrivelse og rutiner.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksenopplæringen	<p>Opplæringsloven §9A-2</p> <p>Arbeids-miljøloven §4-1 og §4-3</p> <p>Forskrift - utførelse av arbeid §23A-4 og §23A-5</p>	UDE Avd. for HR	Vår 2023
10	Gjennomgang av eksisterende rutiner for anmeldelse av saker til politiet	<p>Hensikten er å forbedre rutinen og sikre lik praksis ute på skolene.</p> <p>Gjennomgangen vil også omhandle ansattes bruk av avverge, nødverge og nødrett, samt oppfølging av ansatte som evt. må vitne i retten.</p>	Grunnskoler Vgs. Voksenopplæringen	<p>Straffe-loven kap. 24 og 25</p> <p>Forskrift om lokalt ordensreglement i Oslo kommune § 9</p>	UDE Avd. for HR Juridisk avd. Avd. for samarbeid og tjenesteutvikling	Vår 2023

11	Gjennomgang av eksisterende rutiner for varsling av alvorlig skade til Arbeidstilsynet	Hensikten er å forbedre rutinen for å sikre lik praksis ute på skolene. I tillegg vil det være en gjennomgang av eksisterende rutiner for melding av yrkesskade til NAV.	Grunnskoler Vgs. Voksen- opplæringen	Arbeids-miljøloven §5-2	UDE Avd. for HR	Vår 2023
----	--	---	---	-------------------------	--------------------	----------

Mål 4 – Gjenopprette

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstaker som er utsatt for vold og trussel om vold får nødvendig oppfølging, både med hensyn til den fysiske og psykiske belastningen som hendelsen kan ha medført.

Nr.	Tiltak	Beskrivelse	Skoleslag	Hjemmel	Ansvar/ utfører	Status/frist
12	Støtte og oppfølging av ansatte etter volds- og trusselhendelse	Gi ledere tydeligere støtte i hvordan de følger opp ansatte som er utsatt for volds- og/eller trusselhendelser. Synliggjøre veiledningsmateriell for hva ansatte kan forvente av nærmeste leder, og lederes ansvar og rolle i oppfølging av ansatte. Evaluering av veiledningsmateriell.	Grunnskoler Vgs. Voksen-opplæringen	Arbeids-miljøloven §4-1 og §4-3 Forskrift - utførelse av arbeid §23A-4 og §23A-5	UDE Avd. for HR	Juni 2023 Høsten 2023
13	Økt fokus på risikovurdering og evaluering etter volds- og trusselhendelse	Etter debrifing av volds- og trusselhendelser mot ansatte, vil bedriftshelsetjenesten tilby bistand med risikovurderinger.	Grunnskoler Vgs. Voksen-opplæringen	Arbeids-miljøloven §4-1 og §4-3 Forskrift - utførelse av arbeid §23A-1, §23A-4 og §23A-5	UDE Avd. for HR	Oppstart høst 2022

Del 2: Mål og tiltak elevens læringsmiljø

Mål 1 – Fremme et trygt skolemiljø

Elevene har rett på et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring

Nr.	Tiltak	Beskrivelse	Skoleslag	Hjemmel	Ansvar / utfører	Status /frist
1	Revidere og oppdatere føringer for skolens handlingsplan for et trygt og godt læringsmiljø	Alle skoler skal ha en handlingsplan for trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø. Det utarbeides oppdaterte retningslinjer for innhold i planen, basert på nyere forståelse av mobbing, overordna del LK20 og i tråd med FNs Barnekonvensjon.	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven § 9 A-2 § 9 A-3	UDE Avd. for ped. komp. utvikling	April 2023
2	Etablering av nettverk og kompetanseheving innen fellesskapende didaktikk	Skoleåret 2022/2023 deltar 22 skoler i nettverk for fellesskapende didaktikk. Hensikten er å utvikle undervisning som fremmer trygt og godt læringsmiljø.	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven § 9 A-2 § 9 A-3 § 9 A-4	UDE Avd. for ped. komp. utvikling	Opp-start sep. 2022
3	Utarbeide fagøkt med temaet fellesskapende didaktikk som et tilbud for alle skoler	Innholdet består av en digital forelesning med den danske mobbeforskeren Helle Rabøl Hansen, refleksjoner fra lærere i grunnskole og videregående, samt refleksjonsspørsmål til profesjonsfellesskapene som deltar. Kunnskapsgrunnlaget tar for seg hvordan undervisningen skal fremme et trygt og godt læringsmiljø.	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven §9 A-2	UDE Avd. for ped. komp. utvikling	Høst 2022
4	Utarbeide føringer for skolens arbeid med elevråd og det formelle elevdemokratiet	Hensikten er å styrke skolens kompetanse i arbeidet med det formelle elevdemokratiet, og at elevene skal få ta del i planleggingen og gjennomføringen av arbeidet for et trygt og godt skolemiljø	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven §9 A-8	UDE Avd. for ped. komp. utvikling	Juni 2023

5	Utarbeide strategier for økt elevmedvirkning i undervisningen	Hensikten er å styrke skolenes arbeid med elevmedvirkning knyttet til undervisning, læringsformer og vurdering	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven §9 A-8	UDE Avd. for ped. komp. utvikling	Juni 2023
6	Utarbeide støttemateriell for skolens arbeid med overordet del i LK20	Hensikten er å støtte skolene i å videreutvikle et elev- og læringssyn som er i tråd med LK20, FNs barnekonvensjon og Oslo som traumeinformert by	Grunnskole Vgs.	LK20 Opplæringsloven § 9 A-2 FNs barne- konvensjon	UDE Avd. for ped. komp. utvikling	Juni 2023

Mål 2 – forebygge mobbing, vold og trusler

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Skolen skal forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø ved å arbeide kontinuerlig med å fremme helse, trivselen og læringen til elevene

Nr.	Tiltak	Beskrivelse	Skoleslag	Hjemmel	Ansvar/ utfører	Status/ frist
7	Kompetanseheving på skolene gjennom veiledning av ledere og ansatte i skolen knyttet til elevens læringsmiljø	Kompetanseheving og veiledning knytter seg både til skolens arbeid med å fremme og forebygge trygge læringsmiljøer, skolens håndtering av aktivitetsplikten og tidlig innsats når det gjelder elevers sosiale og emosjonelle læring, f.eks. gjennom oppfølging av elever i skolens R-team Kompetanseheving og veiledning gis på skole-, gruppe-, og individnivå og tar utgangspunkt i skolens behov, og tar høyde for en stor variasjon og kontekstuell kompleksitet når det gjelder årsaker til atferd som utfordrer	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven Kap. 9 A § 5-1 § 5-4 § 5-6	UDE Avd. for ped. komp. utvikling Avd. for elevforvaltn. og elevrett Avd. for PPT	Løpende
8	Sikre at PPT i samarbeid med skolene skal fange opp elever med sosiale og	Hensikten er å bidra til at elevgruppen blir ivaretatt i skolenes R-team, og at det etableres et hensiktsmessig samarbeid på tvers av etater. R-	Grunnskole Vgs	Opplæringsloven § 5-1 § 5-3 § 5-4	UDE Avd. for PPT	Løpende

	emosjonelle utfordringer så tidlig som mulig og tilby forebyggende tiltak	team er en viktig arena for å drøfte elever med sosiale og emosjonelle utfordringer utbytte av opplæringen. Formålet er å tidlig bistå skolene med kartlegging, utredning og kompetanseheving på individ og systemnivå, i tett samarbeid med skolene, foreldrene og andre hjelpeinstanser.		§ 5-6		
9	Utarbeide og gjennomføre workshop for skoleledere i temaer innen elevenes læringsmiljø og opplæringsloven kap. 9A	Det skal tilbys differensierte kurs for ulike skoleslag i temaer innen elevenes læringsmiljø og opplæringsloven kap. 9A. Hensikten er å øke skolens kompetanse i arbeidet med å fremme og forebygge trygge læringsmiljøer, samt ivareta aktivitetsplikten.	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven kap. 9 A	UDE Avd. for ped. komp. utvikling Avd. for elevforvaltn. og elevrett.	Vår 2023
10	Revidere veileder for hjem-skole-samarbeid	Veilederens revideres i samarbeid med skoler og KFU. Hensikten med veilederen er å støtte skolene i arbeidet med et godt og tillitsfullt samarbeid. Dette vil ses i sammenheng med arbeid i skolens skolemiljøutvalg (SMU)	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven § 9 A-9	UDE Avd. for ped. komp. utvikling Avd. for elevforvaltn. og elevrett.	Mars 2023
11	Gjennomgående presisering i veilednings-materiell, veiledninger og workshops om skjerpet aktivitetsplikt når elever er særskilt sårbare	Hensikten er å øke kompetanse og profesjonalisering på skolene rundt skolens skjerpede ansvar for å ivareta elever med særskilt sårbarhet.	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven § 9A-4 § 9A-5	UDE Avd. for ped. komp. utvikling	Mars 2023
12	Revidere e-læringskurs i kap. 9A	E-læringskurs om aktivitetsplikten revideres og justeres med oppdatert kunnskap og veiledningsmaterieell og dokumentasjon	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven §9A-4 §9A-5	UDE Avd. for ped. komp. utvikling Avd. for elevforvaltn. og elevrett.	Mars 2023

13	Implementere kompetanseplattformen for barnehjernerne	Utarbeide kompetansehevingstiltak i samarbeid med KORUS for å sikre at ansatte i skolen har grunnleggende kjennskap til hvordan man bør møte elever som er utsatt for omsorgssvikt, vold og overgrep. Deler av kunnskapsgrunnet i barnehjernerne er også ivaretatt i e-læringskurs for alle ansatte om forebygging og håndtering av vold og trusler.	Grunnskole Vgs.	FNs Barnekonvensjon artikkel 19 og 34 Barneloven § 30	UDE Avd. for ped. komp. utvikling, i samarbeid med Korus Oslo	Opp-start høst 2022
14	Videreutvikle det systematiske arbeidet med å bistå og følge opp alle skoler i overgangene i skoleløpet	<p>Det er behov for at skoleeier koordinerer og følger opp aktiviteter i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Standarden for overgang fra barnehage til skole og AKS, og i overgangen mellom skoleslag. • Samarbeidsavtalen mellom UDE og øvrige samarbeidspartnere som f.eks. politi, bydel mm. <p>Hensikten er å sikre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • God dialog og godt samarbeid mellom bydel, barnehage og skole som bidrar til at alle elever får en god start på skole og AKS. • Gode overganger mellom barne-, ungdoms- og videregående skole <p>PPT har et særskilt ansvar for å bistå i overgangsfaser for elever med særskilte behov med det formål at tiltak blir iverksatt så tidlig som mulig.</p>	Grunnskole Vgs.	<p>Opplæringsloven § 9-3 § 15-10 § 5-1 § 5-6</p> <p>Forskrift til opplæringsloven § 22 A-3</p> <p>Det er i utgangspunktet krav om samtykke ved overføring av informasjon</p>	UDE Avd. for ped. komp. utvikling Avd. for elevforvaltn. og elevrett Avd. for PPT	Vår 2023

Mål 3 – håndtere mobbing, vold og trusler

Alle som arbeider ved skolen skal følge med, gripe inn og varsle rektor ved mistanke eller kjennskap til at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø. Skolen skal undersøke saken og sette inn tiltak dersom eleven ikke har et trygt skolemiljø

Nr.	Tiltak	Beskrivelse	Skoleslag	Hjemmel	Ansvar / utfører	Status/ frist
15	Bistå og veilede skoler i deres arbeid med komplekse og alvorlige saker hvor elever opplever utrygge læringsmiljøer	Skoler som har behov for bistand og veiledning i komplekse mobbesaker og saker hvor elever opplever utrygge læringsmiljøer, skal få det. Veiledningen ses i sammenheng med aktivitetsplikten, og hensikten er å støtte skolene i arbeid med undersøkelser, tiltak og foreldresamarbeid, samt ivaretagelse av elever med særskilte behov.	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven § 9 A-4 § 9 A-5 § 9 A-9 § 5-6	UDE Avd. for ped. komp. utvikling Avd. for elevforvaltn. og elevrett, Avd. for PPT	Løpende
16	Utarbeide en felles rutinebeskrivelse for håndtering av skolens aktivitetsplikt	Utarbeide felles mal som sikrer skolens håndtering i saker der det er mistanke om eller kjennskap til at elever ikke opplever et trygt og godt skolemiljø	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven §9A-2 §9A-4 §9A-5	UDE Avd. for ped. komp. utvikling Avd. for elevforvaltn. og elevrett.	Januar 2023
17	Evaluere og revidere maler og veilednings- materiell for håndtering av skolens aktivitetsplikt	August 2021 fikk skolene tilgang til oppdaterte maler, rutiner og veiledningsmateriell knyttet til aktivitetsplikten. Disse revideres med utgangspunkt i tilbakemeldinger fra skoler og erfaringer i UDA	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven kap. 9 A	UDE Avd. for ped. komp. utvikling Avd. for elevforvaltn. og elevrett.	Vår 2023

18	Fagavdelingene i UDA tilbyr skolene kartlegging og kompetanseheving i hvordan forebygge og håndtere atferd som utfordrer, og som i noen sammenhenger kan fremstå som vold/ trussel om vold	Hensikten er å styrke skolens kompetanse og kapasitet innfor området forebygging og håndtering av utfordrende atferd. Skolene definerer behov for kompetanseheving og støtte, og ber om bistand fra den enkelte fagavdeling i UDA. Kompetanseheving tilbys i form av kurs, workshops og veiledning på system-, gruppe- og individnivå	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven § 9 A-4 § 9 A-5 § 5-1 § 5-3 § 5-6 Arbeids-miljøloven §4-1 og §4-3 Forskrift - utførelse av arbeid §23A-2	UDE Avd. for ped. komp.utv Avd. for PPT, i samarbeid med avd. for HR	Løpende
----	--	---	--------------------	--	--	---------

Mål 4 – gjenopprette relasjoner og kommunikasjon

Skolen skal sørge for at involverte elever blir hørt. Hva som er best for elevene, skal være et grunnleggende hensyn i skolen sitt arbeid. Dersom skolen finner ut at noe ved skolemiljøet kan skade helsen til elevene, skal eleven og foreldrene varsles snarest mulig.

Nr.	Tiltak	Beskrivelse	Skoleslag	Hjemmel	Ansvar / utfører	Status/ frist
19	Utarbeide støttemateriell for samarbeid og involvering av foresatte i skolemiljø saker	Foresatte er en viktig samarbeidspartner i skolemiljø saker. Det utarbeides veiledning for involvering og samarbeid med foresatte.	Grunnskole Vgs.	Opplæringsloven § 1-1 § 9 A-9 § 13-3d Forskrift Opplæringsloven § 20-1	UDE Avd. for ped. komp. utvikling Avd. for elev-forvaltn. og elevrett.	Mars 2023
20	Utarbeide mal for dokumentasjon av ansattes bruk av nødrett/nødverge, med plikt til å synliggjøre elevens opplevelse	FNs barnekonvensjon artikkel 12 beskriver barns rett til å uttale seg om handlinger som påvirker dem. Malen skal ivareta elevens rett til å uttale seg og bli hørt.	Grunnskole Vgs.	FNs barnekonvensjon artikkel 12 Opplæringsloven § 9 A-5 § 9 A-9	UDE Avd. for ped. komp. utvikling	Januar 2023